

GYÖNGYMONDATOK.

(Ujkori íróktól.)

Ártalom.

A ki másnak árt, bizonyos homályos felelősséget vállal magára. Jelszava ez: Tégy rosszat, bármi történjék is azután! Önmagát is kockáztatja azon veszélyben, melybe mást belédönt; mert a boszu láncolata váratlan eseményeket idézhet elő. A gonosz ember öröme irtózatos. Előtte e kifejezés: annál rosszabb reá nézve! azt jelenti: annál jobb reám nézve! *Hugó Victor.*

Három kevés és három sok árt leginkább az embereknek: sokat beszélni s keveset tudni, sokat pazarolni s kevéssel birni; sokat hinni magafelől és keveset érni. *Saphir.*

Vannak növények, melyek minket megmérgeznek, — vad állatok, melyek felfalnak, — és tehetségek, melyek reánk nézve veszélyesek. *Rousseau.*

Ártatlanság.

Az ártatlan élet mentségünk, s ha holtig kell szenvedni, annál hatósabb az engesztelő áldozat. *Hegner.*

Az ég a sir éjéből világosságra hozza az ártatlanságot. *Schiller.*

Az ártatlan öröm szeret innepélyesen kielégülni, de a vétek a sötétség barátja; s az ártatlanság és titokszerűség soha együtt hosszszon nem időztek. *Rousseau.*

Az ártatlanság örömet bocsátkozik vizsga alá. *Corneille Tamás.*

Nem lehet az életben mindig oly gyermek tisztán maradnunk, mint arra legbensőbb szózatunk tanít. *Schiller.*

Árulás.

Simán foly a viz, ha mély a folyó, de árulást rejt egyszerű színe; a róka nem ugat, ha lopni indult. *Shakespeare.*

A ki az övéit elárulja, velem is hasonlót tenni készen áll. *Richer.*

Az ember az árulást felhasználja, de az árulót gyűlöli. *Hagedorn Fr.*

Kiknek az árulóra szükségök van, kárhoztatják; s mindazok, kik másnemű gonoszténynyel híresedni akarnak, ettől irtóznak. *Petrárka.*

Közi: Kiss Mihály.

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Unitárius kis könyvtár. Derzsi Károly budapesti lelkész barátunk által szerkesztett becses vállalatból megjelent a XVI—XX füzet. Tartalma: „A lelkiismeret és a hit.“ Ifj. Coquerel A.-tól. J. E. Odgers angol fordítása nyomán. A füzetben öt czikk van a következő czimekkel: I. A lelkiismeret és Isten. II. A lelkiismeret és az emberi élet. III. A lelkiismeret és a biblia. IV. A lelkiismeret és Jézus Krisztus. V. A lelkiismeret és az egyház. Az unitárius kis könyvtár e füzetét különösen üdvözöljük. Kiváló becsot ad e füzetnek előttünk, hogy a benne közölt művet Coquerel A. írta. Ifj. Coquerel, Franciaország szabad-
elví protestánsainak egykori hírneves lelkésze, 1873-ban az unitáriusokat Kolozsvárt személyesen meglátogatta volt, mint akkor ő maga mondá, csak azért, hogy megismerkedjék azon vallás legrégebb követőivel, mely vallásnak tanai az övéi is. Állítá: hogy ő Istenről, a Jézus Krisztusról és a Szentlélekről úgy tanít Párisban mint mi Magyarországon. És e füzet is bizonyosságot tesz erről. Avagy melyik unitárius confessióban vagy kátéban van határozottabban kifejezve az Isten személyi egysége, mint Coquerelnek eme művében: „Én tagadom a Jézus Krisztus istenségét épp úgy és abban az értelemben, a mint és a melyben ő maga tagadta volna. Ismétlem, hogy az Isten egyedül Isten és hogy ő nem kettő vagy három, hanem egyetlen egy. Egész örömmel ragaszkodom a régi és örök egy istenhívéshez. Mindenekfelett fentartani kívánom az Isten egységét. Mindazon dogmákat, melyek az istenséget megosztják, ellenmondásokkal és istenkáromlással valóhatóknak tekintem“ (56 l.) Valóban nem titkolhatjuk el örö-
münket Páris egykori nagyhirű ref. lelkészének ez őszinte nyilatkozata felett, melylyel minden tartozkodás nélkül a magáévá tette az unitárius vallásnak Istenről való felfogását. De ily nyílt és őszinte Coquerel más kérdéseknél is. Meglátszik minden során, hogy a lelkiismeretről szólván, első sorban ő maga is lelki ismerete sugallatát követte, menten minden felekezeti elfogultságtól. S ha a keresztény szabadelvűség nem üres szó, annak ily nyílt és őszinte hang felel meg. — A forlítás teljesen méltó a műhöz. Tiszta magyarsággal van visszaadva annak minden tétele. Mintha nem is fordítás hanem eredeti dolgozat lenne.

Az unitárius kis könyvtár e füzetére s valamint a többi füzeteire felhívjuk különösen lelkészársaink figyelmét. Terjesszék gyülekezeteikben. Hasznosabb olvasmányt e nemben nem ajánlhatnának a családoknak. Sikerral lehet e füzeteket a felnőttek oktatásánál, valamint a vasárnapi iskolákban is használni. Melegen ajánljuk az unitárius kis könyvtárt, melynek ára is oly csekély, füzetként csak 5 kr., hogy azokat a legszegényebbek is megszerezhetik. A jelen összetett füzet ára 20 kr.

Bod Péter a nagyhirű egyházi író „Historia Hungarorum Ecclesiastica“ czimű művének eredeti kéziratát Szalay Károly a leydeni egyetem könyvtárában felfedezvén, ezt a nagybecsű mű kiadása terveztetik, mire Rauwenhoff L. W. leydeni egyetemi tanár vállalkozott a Szalay segédkezése mellett. A magyar reformátusok, mint egyházi lapjaikból láthatni, mozgalmat indítottak meg a kia-